Ankenævnet for Forsikring

Den 8. april 2015 blev i sag nr. 85283:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne har fritidshusforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka. De klager over, at selskabet har nedskrevet erstatningen for en anerkendt kloakrørskade med 80 %. De klager endvidere over at være blevet vildledt om forsikringens dækningsomfang ved forsikringens tegning.

Selskabet har foretaget et fradrag i erstatningen på 80 % med henvisning til, at de beskadigede rør på skadetidspunktet var værdiforringet på grund af slid og ælde. Selskabet har erstattet udgifterne vedrørende opsporingen af skaderne med 100 %.

Selskabet afviser, at det har afgivet vildledende oplysninger om forsikringens dækningsomfang ved forsikringens tegning.

Ejendommen er fra 1903 med en senere opført tilbygning. Skaderne vedrører dels et brud på et kloakrør under badeværelset i tilbygningen og dels en forskudt/åben kloakrørsamling under en terrasse.

Klagerne har i et bilag til klageskemaet af 28/10 2013 bl.a. anført:

”Klagen indeholder to afsnit.

Afsnit 1: Vildledende oplysninger ved tegning af husforsikring med ikrafttræden pr. 1/3/2007, som derfor er tegnet under falske forudsætninger.

Afsnit 2: Taksators fastsættelse af skadesdækningen og sagsbehandling i ovennævnte aktuelle kloakskade.

Efter forudgående telefonisk samtale primo 2006 med Alka medarbejder, som forsikrede os om at Alka ydede den samme dækning som …, der var vores daværende forsikringsselskab, modtog vi et tilbud om skifte til Alka med virkning fra 1/3/2007. ([Tidligere selskab] ville have dækket 100 % ved ovennævnte aktuelle skade.)

Da vi betaler fuld forsikringspræmie for den udvidede rørskadeforsikring har vi en forventning om fuld dækning og ikke som aktuelt en dækning på blot 20 % af skaden og dens følgevirkninger. Det giver en egenbetaling på 80 % hvilket i princippet svarer til ingen dækning på trods af fuld præmiebetaling. Dette forhold burde vi være blevet orienteret om da vi forhandlede om skift til Alka, da dækningen ifølge taksator … på det tidspunkt ville være den samme, som nu 6 år efter tegning af forsikring. Altså at vi kun ville få en dækning på 20 % på trods af den fulde præmie for udvidet rørskade. Dette fremgår ikke klart af forsikringsbetingelserne, hvor man i pkt. 231 kan læse:

231 'Såfremt en beskadiget bygning eller bygningsdel har været tilbørligt vedligeholdt, ydes erstatning efter nyværdi, d.v.s. uden fradrag for værdiforringelse ved alder og brug. Erstatningen for nyværdi fastsættes til det beløb, det uden unødig forsinkelse vil koste at reparere eller genopføre det beskadigede med samme byggemåde og på samme sted.'

Altså 100 % dækning hvis den beskadigede bygningsdel har været tilbørligt vedligeholdt (som sig hør og bør, eller mere nutidigt, passende) hvilket vi anser vores kloak for at være, idet opsamlingsbrønde igennem tiden er blevet slamsuget og at der ved opsporing af rørskaden, ved TV undersøgelse af kloakrørene ikke er konstateret aflejringer, der kunne tyde på ringe vedligeholdelse, men et brud på røret er konstateret. Et brud er ikke forårsaget af utilbørlig vedligeholdelse.

…

Historik

…

9/9 2013. Talt med …, som 21/8/2013 modtog vores skadesanmeldelse, for at få dokumentation for glaserede lerrørs levetid. Hun havde ingen dokumentation med fandt ved søgning på internettet, at glaserede lerrør formodentlig havde en levetid på flere hundrede år.

…

11/9 2013. … bliver bedt om at sende os dokumentation for værdiforringelsen på 80 %. Han sender levetidstabeller for rustfri stålrør og betonrør der viser en værdiforringelse på 80 % på 50 år men er ikke i stand til at dokumentere levetiden for glaserede lerrør, men påstår at vurderingen vil være den samme som for betonrør."

I brev af 10/12 2013 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Klagerne anmeldte telefonisk den 21. august 2013 skade, som angiveligt var opsporet af lokal entreprenør.

Alka Forsikrings taksator talte den 22. august 2013 med klager. Klager oplyste, at der var opført en tilbygning til ejendommen i 1930'erne og at rørene nok var fra den tid. Taksator forklarede, at der formentlig blev tale om delvis egenbetaling grundet rørenes alder, samt

at selskabet betalte for undersøgelserne, såfremt der blev konstateret en dækningsberettiget skade.
…

Der var i henhold til den foretagne TV inspektion konstateret 2 dækningsberettigede rørskader på ledningen dels en forskudt samling dels et rørbrud.
Ledningen var udført af glaserede lerrør og ifølge taksator og den håndværker, som taksator havde haft til at give tilbud på udbedring, var der tale om, at de gamle lerrør var i en så dårlig forfatning, at der flere steder stort set ikke var noget rør tilbage.
…

[Cheftaksator] kontaktede klager telefonisk og forklarede, hvordan og hvorfor afskrivning blev foretaget på rørskader, samt at den foretagne afskrivning, for så vidt angik klagers skade, var i fuld overensstemmelse med de gældende forsikringsbetingelser og endvidere opfyldte de regler, der var angivet i de såkaldte levetidstabeller udfærdiget af Forsikring & Pension og i øvrigt i den aktuelle sag bekræftet af Dansk Teknologisk Institut.
…

Af afsnit 230 fremgår det, hvorledes erstatningen efter en dækningsberettiget skade opgøres.

Af afsnit 231 fremgår det, at såfremt en ejendom har været tilbørlig vedligeholdt ydes der erstatning efter nyværdi. Det vil sige som udgangspunkt erstattes svarende til, hvad det vil koste at genopføre/reparere det beskadigede med samme byggemåde og på samme sted.

Det fremgår imidlertid af afsnit 233, at der i den beregnede nyværdierstatning foretages fradrag for værdiforringelse, såfremt det beskadigede - på baggrund af slid, ælde og andre individuelle omstændigheder på skadetidspunktet - er forringet med mere end 30 % af nyværdien (eller såfremt der udbetales kontanterstatning).

I den aktuelle sag er klagers ejendom fra 1903 og skaden befandt sig efter det oplyste under en tilbygning fra 1930'erne og de aktuelle glaserede lerrør var ved taksators besigtigelse angiveligt i en så dårlig forfatning, at der flere steder stort set ikke var rør tilbage.

Der er således ikke tvivl om, at de pågældende glaserede lerrør var forringet med mere end 30% i forhold til nyværdien. Principielt må glaserede lerrør, der er mellem 80 og 110 år gamle antages, at have udstået deres levetid. Når der foretages fradrag for værdiforringelse tages der imidlertid udgangspunkt i det konkret besigtigede forhold og taksator har på den baggrund tilbudt erstatning svarende til 20 % af udgiften til udbedring med nye rør.

Uanset hvor velvedligeholdte rørene måtte have været (spuling, rensning og rodskæring m.m.) er der grænser for, hvor længe et glaseret lerrør kan være funktionsdygtigt.

Taksator har forespurgt Dansk Teknologisk Institut, som udtalte at glaserede lerrør ikke har en længere levetid end betonrør.

Et af de bærende principper ved forsikring er, at man ikke må stilles bedre i kraft af skaden eller opnå økonomisk vinding, som følge af en skade. Man kan således heller ikke opnå 'nyt for gammelt', da det ville give en betragtelig økonomisk fordel at få skiftet 80 år gamle afløbsrør til nye rør, da man i kraft af skaden således ville slippe for en i øvrigt helt

påregnelig vedligeholdelsesudgift. En sådan værdiforøgelse (sparet vedligehold/længere levetid) af en ejendom kan ikke betales af en skadeforsikring.
…

Klager anfører i sin klage, at han ved telefonisk samtale primo 2006 forud for tegningen af forsikringen blev lovet den samme dækning i Alka, som han havde i ...

Klagers anmodning om forsikring foregik i december 2006 (for 7 år siden) og det er ikke muligt for selskabet at identificere, hvem klager talte med i 2006. En af Alka Forsikrings medarbejdere (navngiven) fremsendte imidlertid den 11. december 2006 de gældende forsikringsbetingelser for den ønskede forsikring. Klager har således haft god tid til at gøre sig bekendt med/sammenligne sin eksisterende forsikring med den ønskede før denne trådte i kraft den 1. januar 2008.

Alka Forsikrings medarbejdere har i sagens natur ikke kendskab til alle de øvrige selskabers forsikringsbetingelser (slet ikke de meget små aktører på markedet) og det har formodningen imod sig, at selskabets medarbejdere skulle have lovet, at dække som andet selskab.

Den der rejser et krav har, efter almindelige regler bevisbyrden for kravets rigtighed og vi må i det hele fastholde den trufne afgørelse, hvorefter klager må tåle sædvanlig afskrivning i erstatningen for rørskaden grundet rørenes tilstand (værdiforringede med mere end 30 % af nyværdien) forud for skaden."

Hertil har klagerne i brev af 22/12 2013 til nævnet bemærket:

1. Tilbygningens alder kan mere præcist ansættes til 1950érne, da den er pålagt bølgeeternittag, som først blev taget i anvendelse i dette årti. Der blev installeret fjernvarme i bygningen i 1965 og det må antages at badeværelse og toilet er etableret i denne forbindelse.

2. Der er ved … TV inspektion konstateret 2 skader på kloakledningen. Dels et rørbrud på det glaserede lerrør ca. 0,85 m inde under bygningen, dels i en forskudt samling. Rørbruddet er den egentlige skade, hvorimod den forskudte samling er et resultat af opgravningen af terrassen og er lokaliseret ca. 1,34 m fra bygningen.
Under opgravningen af terrassen var man nødt til at nedbryde (med et stort trykluftværktøj) en betonstøbt kasse, hvor fjernvarmerørene fra 1965 var placeret i, dette for at kunne undersøge de underliggende kloakrør. Ved denne nedbrydning blev de underliggende kloakrør, som før denne opgravning var ubeskadiget, ødelagt. Her skal nævnes at der er lagt nye fjernvarmerør ind ca. 2004 eller 2005.

3. Taksators tilbudsgivende håndværker fra … har konkluderet, at alle skader på rørene er forårsaget af ælde og dårlig forfatning. Det er en fejlvurdering, da alle skader på rørene udenfor bygningen er påført rørene under opgravningen af terrassen og altså en følgevirkning af opsporingen/opgravningen. Den egentlige skade er det rørbrud der ved TV inspektionen er konstateret ca. 0,85 m inde under bygningen.
…
5a. … Alka har ikke kunnet/ville dokumentere glaserede lerrørs levetid med noget skriftligt, som vi har bedt dem om.
…
5b. Under ad. 1 har jeg efter de oplysninger, som er fremkommet siden klagen blev afsendt forsøgt at aldersbestemme bygningen og rørinstallationerne. Dette ved de anvendte

materialer (eternittag blev først anvendt sidst i 1950érne) og fjernvarmeinstallationen, blev indlagt i huset i 1965, hvorfor kloakinstallationen formentligt også kan fastsattes til 1960érne. Det har ikke været muligt at få dokumentation fra … Kommune, da papirer og dokumenter er bortkommet ved kommunesammenlægningen i 2007.

6. Da Alka ikke har kunnet dokumentere glaserede lerrørs levetid, har vi talt med Teknologisk instituts rørcenter. Her udtaler man, at den aktuelle skade ikke kan være forårsaget af slid og ælde, da levetiden for glaserede lerrør må anses for at være 'flere hundrede år', og at et brud ikke er levetidsbetinget, men forårsaget af udefra kommende påvirkninger.

7. Det skal bemærkes, at udgifter til efterfølgende reparationer i de opgravede rum, maling af beskadigede vægge og udbedring af skader på dørkarme, samt maling af samme vil blive afholdt af os. Med henvisning til levetiden på glaserede lerrør, ad. 6, er der ikke tale om nogen værdiforøgelse eller målelig økonomisk vinding, men udelukkende en genetablering af en afløbsfunktion, som før skaden fungerede, og ikke stod overfor nogen vedligeholdelse eller udskiftning. Der er således ikke tale om nogen økonomisk vinding for os.

8. Vedr. klagens pt. 1.
Da vi anser en mundtlig aftale for at være ligeså bindende som en skriftlig, er Alka forpligtet af aftalen om en dækning svarende til …'s dækning (vor tidligere forsikring) selvom det blev aftalt for 7 år siden Alka har ikke forholdt sig til den del af klagen der går på, at der ved tegningen af forsikringen for 7 år siden blev tegnet en fritidshusforsikring med udvidet rørskade, som vi betaler fuld præmie til, men kun får en dækning på 20 % i den aktuelle skade.

9. Da den af Alka trufne afgørelse er besluttet på et ikke dokumenteret grundlag vil vi fastholde vores krav om fuld dækning for alle omkostninger ved udbedring af kloakskaden.
Vi fastholder at kloakrørene har været **tilbørligt** og dermed passende vedligeholdt og at skadesdækningen opgøres i henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 231, altså erstatning efter nyværdi. Når skaden opgøres efter punkt 231 kan punkt 233 ikke anvendes, og der kan derfor ikke foretages fradrag for værdiforringelse."

I brev af 21/2 2014 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Det fremgår af inspektionsrapporten, at der fandtes 2 klasse 3 skader på rørføringen.

For så vidt angår den ene - som var et rørbrud under huset - ved position 0,85 og som klager referer til 'som det egentlige brud' har entreprenøren anført, at rørmaterialet var beton.

For den anden skades vedkommende - skaden på hovedledningen - er der tale om en forskudt samling, men det er ikke i rapporten angivet, hvilken type rør det drejer sig om. Af det af klager medsendte foto (som i sagens natur må være af dette rør) fremgår det, at der med overvejende sandsynlighed er tale om et glaseret lerrør.

Af uddraget af skrivelsen fra Dansk Byggeris Kloaksektion fra november 2011 fremgår det, for så vidt angår restlevetid for rørføringen i byggeri fra perioden 1920 - 1970, at man i den periode udførte rør i henholdsvis beton og glaseret ler.

For så vidt angik byggeri fra den første del af perioden var afløbsinstallationen oftest ført til septiktank (hvilket gør sig gældende for klagers ejendom).

Det er beskrevet, at lerrør sikkert (en antagelse) kan ligge i flere hundrede år, men også at de i perioden udførte samlinger på både beton- og lerrør ikke var tætte, hvorfor restlevetiden for betonrør var lig med 0 og for så vidt angik lerrørene ikke var beskrevet, men det var derimod beskrevet, at sådanne burde inspiceres. For lerrørenes vedkommende er det således ikke selve røret - materialet det er lavet af - der er problemet, men samlingerne, som ikke var/er tætte mod hverken ind- eller udsivning, med deraf følgende skader og problemer. Levetiden for en installation af glaserede lerrør er således uvis og afhænger af de konkrete forhold.

For lerrørets vedkommende er skaden da også ved inspektionen beskrevet som en forskudt samling.

Der er utvivlsomt en årsag til, at man for adskillige år siden gik bort fra at anvende glaserede lerrør til kloakinstallationer. Såfremt sådanne rør installationer vitterlig havde en levetid på flere hundrede år ville man formentlig fortsat den dag i dag benytte sig af glaserede lerrør, ligesom de fleste danske kommuner ikke ville have udskiftet de eksisterende rør."

Klagerne har i brev af 25/3 2014 til nævnet bl.a. anført:

”Jeg refererer til faglige udtalelser fra den entreprenør der har udført opgaverne og derfor har det præcise kendskab til skaden. Derfor må disse oplysninger vægtes meget mere end en rapport fra … (Alkas kloakmester), der var resultatet af en besigtigelse der er foretaget efter at det forudgående opsporingsarbejde havde forårsaget alle rørskaderne i opgravningen på terrassen.
…

I flg. [entreprenør]. Der er ikke konstateret brud på betonrør men udelukkende brud på glasserede lerrør.
…

Der skal henvises til billede af hul for TV-inspektion som viser at rørene er pakket med en plast/gummi pakning som først blev taget i anvendelse sidst i 1960érne.
…

Det fremgår klart af vort punkt 2 at rørene blev beskadiget ved den seneste opgravning og i flg. [entreprenør] er alle skader på rørene i opgravningen på terrassen sket i forbindelse med den seneste opgravning.
…

[Taksatorens] ’konkrete’ besigtigelse er foretaget efter at opgravningen er gennemført og rørene derved er blevet beskadiget. Vi skal henvise til [entreprenørens] udlægning og derved afvise, at rørene før opgravningen var i den her beskrevne tilstand. Rørene var før opgravningen i en udmærket og forsvarlig stand.”

I brev af 30/4 2014 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.

”En stor del af klagers bemærkninger vedrører dateringen af installationerne, som klager sandsynliggør bl.a. ved henvisning til tilbygningens alder og tagdækning og rørenes pak-

ninger. Vi har ikke yderligere kommentarer til det af klager anførte, idet vurderingen af rørene er foretaget på baggrund af en konkret besigtigelse.

En anden stor del af klagers bemærkninger drejer sig om det forhold, at rørene under terrassen (det der i inspektionsrapporten benævnes hovedledningen) - efter klagers opfattelse - blev beskadiget ved opsporingen af skaden og forud for dette var i udmærket stand, hvilket klager sandsynliggør ved fotos og henvisning til entreprenøren.

Klager bemærker i forhold til denne skade, der er angivet som forskudt samling, at der blev lavet et hul ved husets fundament til brug for TV inspektionen, men at alle andre skader på rør i opgravningen var forårsaget af gravearbejdet.

Såfremt klagers udsagn lægges til grund var der således ikke en dækningsberettiget skade på hovedledningen under terrassen og dermed ikke forsikringsdækning for hverken udbedring eller opsporing.

Vi har ved erstatningsopgørelsen imidlertid lagt til grund, at de to skader som blev konstateret ved TV inspektionen - dels et rørbrud under huset dels en forskudt samling - rent faktisk var til stede, idet det fremgår af inspektionsrapporten, at der fandtes disse 2 klasse 3 skader på rørføringen.

Ifølge samme inspektionsrapport var røret under huset et betonrør, hvortil klager oplyser, at der var tale om et glaseret lerrør. Det er imidlertid ikke i forhold til den konstaterede skade (rørbrud) relevant hvilken type materiale der aktuelt var tale om.

Ifølge taksator og den håndværker, som taksator havde haft til at give tilbud på udbedring, var der tale om, at rørene var i en så dårlig forfatning, at der flere steder stort set ikke var noget rør tilbage.

Vi mener fortsat at entreprenøren som fagmand - selvom han blev betalt for sit arbejde af selskabet - har været i stand til at skelne mellem en skade forårsaget af opgravningen og rørenes tilstand som følge af alder og stand. Dermed ikke sagt, at rørene ikke også kan være blevet beskadiget af gravearbejdet. Entreprenøren har absolut ingen fordel af en partisk udtalelse."

Hertil har klagerne i brev af 19/5 2014 til nævnet bemærket:

"Opsporing:
Opgravningen for opsporing af rørskaden var inden igangsætningen blevet godkendt af Alkas taksator. Opgravningen var nødvendig for at opspore det dækningsberettigede rørbrud inden i huset. Da skaderne på rørene i opgravningen iflg. vores entreprenør (den udførende) er opstået under opgravningen, er det en følgevirkning af opsporingen. Dette gælder også for tildækning af opsporingshullet og genetablering af flisebelægningen på terrassen.

Erstatningsfastsættelsen:
Da alle berørte bygningsdele iflg. vores entreprenør, …, er 'tilbørligt' vedligeholdt og skaden ikke er forårsaget af slid og ælde, men er et rørbrud, fastholder vi kravet om erstatning i henhold til pkt. 231. Altså uden fradrag for værdiforringelse ved alder og brug. Da Alka tager udgangspunkt i pkt. 231 burde vi kunne blive enige om ovenstående."

Selskabet har i brev af 25/6 2014 til nævnet bl.a. anført:

> ”Taksator tilføjer, at opsporingen (tv inspektionen) ikke kan lave skade på hverken terræn eller rør - under alle omstændigheder ikke en skade som anført af klager. Opgravningen fandt sted efterfølgende, idet der ved tv inspektionen blev fundet en klasse 3 skade på røret. Opgravningen er således ikke en del af opsporingen, men en del af skadeudbedringen. At der i forbindelse med opgravningen måske blev tilføjet rørene yderligere skade, end den allerede konstaterede klasse 3 skade, har ikke betydning for erstatningsopgørelsen.
>
> Taksator udtaler afsluttende, at han i sit 20 årige virke aldrig før er blevet mødt af et lignende argument.”

Klagerne har i brev af 8/7 2014 til nævnet fremsat følgende kommentarer:

> **”Opsporingen**
> Opgravningen af terrassen er en del af opsporingen. Den er inden den er foretaget blevet godkendt af Alkas ...
>
> Opgravningen er foretaget før tv-inspektionen for at give adgang til kloakrørene.
>
> Uden opgravning ingen mulighed for at gennemføre tv-inspektionen. Den kendsgerning kan selv en taksator med 20 års erfaring ikke ændre.
>
> Altså opgravningen er 1. trin i opsporingen og 2. trin bestod af tv-inspektionen og 3. trin bør være opfyldning af hullet og genetablering af den fjernede terrassebelægning.
>
> **Erstatningsfastsættelsen**
> Da Alka ikke har kunnet påvise, at det forsikrede har været ’utilbørligt’ vedligeholdt, må man således konkludere, at det forsikrede har været ’tilbørligt’ vedligeholdt og derfor ifølge forsikringsbetingelsernes pkt. 231 er dækningsberettiget uden fradrag for slid og ælde.
>
> Derfor fastholder vi vort krav om 100 % dækning.
>
> **Berigelse**
> Som nævnt i tidligere breve er der absolut ikke tale om nogen form for berigelse. Ejendomsværdien er ikke steget på grund af den gennemførte udbedring af skaden. Der er således ikke tale om en målbar størrelse, og der er derfor ikke tale om nogen form for berigelse, tværtimod er vi blevet stillet dårligere fordi vi i forbindelse med genetablering af de rum der blev berørt af udbedringen, har måttet påtage os udgifter til maling og udskiftning af enheder der ved den nødvendige nedtagning blev skadet, så det var nødvendigt med en udskiftning.”

Ved brev af 24/10 2014 har nævnets sekretariat anmodet om selskabets kommenterer til retspraksis, herunder Højesterets dom U.2006.544H, om afskrivning for beskadigede og ubeskadigede bygningsdele i relation til selskabets afgørelse om, at der ved beregningen af erstatningen skal ske fradrag for værdiforringelse på 80 % i de samlede udbedringsomkostninger.

Dertil har selskabet i brev af 11/12 2014 til nævnet anført:

> ”Ifølge taksator er der betalt fuldt ud for forundersøgelsen og afskrevet på hele udbedringsomkostningen, da man ikke kunne komme ned til rørene uden at fjerne badekarret. Taksator bemærker, at der ikke er følgeudgifter, men alene direkte skadeudgifter.
>
> Der var alene tale om skade på kloakrørene på klagers ejendom.
>
> Så vidt jeg er orienteret er der ikke udfærdiget en skriftlig kalkule, men alene tale om taksators vurdering af alder og stand for så vidt angik rørene og graden af værdiforringelse beror således på taksators vurdering (håndværkstaksatoren udtalte, at rørene var i en så dårlig forfatning, at der flere steder ikke var noget rør tilbage).
>
> Efter det oplyste blev rørskaden udbedret med nedlægning af nye rør, idet de eksisterende rør var så medtagne, at en reparation ikke var mulig - hverken i badeværelset eller i baggården.
>
> Jeg er ikke i besiddelse af oplysninger om alder og stand på eksisterende sanitet og klinker m.m. forud for skaden, men der var heller ikke tale om skade på disse.
>
> For at komme til at udbedre skaderne måtte der imidlertid hugges op i gulvet i badeværelset og fjernes et badekar samt for baggårdens vedkommende graves ned til rørene.
>
> Ifølge praksis - som udtrykt bl.a. i Ankenævnets kendelse 29.320 - foretages fradrag for værdiforringelse i den samlede reparationsudgift.
>
> For god ordens skyld skal det afslutningsvis bemærkes, at det synes at fremgå, at klager har fået afmonteret og genmonteret toilet og håndvask, men ikke ønskede badekarret genmonteret, hvorfor væggene bag det oprindelige badekar skulle oppudses og vådrumsbehandles, ligesom der skulle opsættes klinker på væggen samt lægges klinker på gulvet, hvor badekarret oprindeligt var monteret.”

Klagerne har i brev af 19/11 2014 til nævnet bl.a. oplyst følgende:

> "- Det kan oplyses, at klinkegulvet er nyt fra 2010 og terrassen er nylagt 2006.
>
> - Alt arbejde på terrassen er udført i forbindelse med opsporingen og ikke i forbindelse med udbedringen af skaden, som jo var placeret under bygningen og ikke under terrassen. Derfor er tildækningen og genlægning af fliser på terrassen en del af opsporingen.
> …
>
> - Taksator vurderer, at rørene var i en så dårlig forfatning, at der flere steder ikke var noget rør tilbage.
>
> - Hvis taksator havde læst og forstået … rapport af d. 19. sep. 2013, ville han have konstateret, at på undersøgelsestidspunktet var rørene så intakte, at der kunne udføres en tv-inspektion, der viser intakte rør indtil 0,84m inde under bygningen. … rapport viser på udmærket vis de på det tidspunkt eksisterende rør. …

- Håndvask og WC blev mindre skadet ved afmonteringen og er derfor, for egen regning blevet udskiftet og monteret med nyt. Badekarret kunne, efter en destruktiv nedtagning, ikke genanvendes (det var muret ind og måtte skæres i mindre stykker for at kunne afmonteres). Ifølge VVS kunne et nyt med de rigtige mål ikke leveres og derfor måtte væg og gulv genopbygges med fliser og klinker. …

- Væggene i toiletrum, der i forbindelse med opbrydning og genopbygning af gulvet, var blevet oppudset, har vi for egen regning fået finpudset, påklæbet vægfilt og malet."

Af faktura af 31/12 2013 fra kloakmesteren, der udførte udbedringsarbejdet, fremgår:

"Renovering af afløbsledning i gård	2.700,00
Opfyldning samt fliselægning	3.400,00
Indvendig kloak wc, bad, håndvask, gulvafløb, tilslutning køkkenvask	7.650,00
Opgravning, udskiftning af ikke bæredygtig jord	7.750,00
Udlæg faktura fra Murerfirmaet … [17]	27.923,09
Udlæg fra … Smedeforretning [15]	5.180,00
Sum	54.603,09
25 % moms	13.650,78
I alt	68.253,87"

Af murerfirmaets tilbud af 9/9 2013 fremgår, at murerarbejdet omfattede følgende i toilet og bad:

"Toilet og Badeværelse:

Nødvendig afdækning og rydning af rum
Ophugning af ekst. gulve i 2 rum
Skæring af kanter i dørhuller mod ekst. gulvklinker
Nedbrydning og fjernelse af badekar for adgang til kloakledninger
Støbning af nye gulve efter udbedring af rørskade
Oppudsning af vægge langs gulvkanter
Oppudsning af vægge bag tidligere badekar
Nødvendig vådrumsbehandling i vådzone
Lægning af tilsvarende gulvklinker som ekst. inkl. evt. sokkelflise hvis denne ikke kan bevares
Opsætning af tilsvarende vægfliser ved badekar
Fugning af vægge og gulve.
Elastiske fuger i indvendige hjørner og overgang væg/gulv."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"230 Erstatningens fastsættelse

231 Såfremt en beskadiget bygning eller bygningsdel har været tilbørligt vedligeholdt, ydes erstatning efter nyværdi, d.v.s. uden fradrag for værdiforringelse ved alder og brug. Erstatningen for nyværdi fastsættes til det beløb, det uden unødig forsinkelse vil koste at reparere eller genopføre det beskadigede med samme byggemåde og på samme sted.
…

11. 85283

> **233** Der foretages fradrag for værdiforringelse, såfremt det beskadigede på grund af slid, ælde og andre individuelle omstændigheder på skadetidspunktet er forringet med mere end 30 % af nyværdien, eller såfremt erstatningen udbetales kontant."

Nævnet udtaler:

Opsporingen påviste to skader på kloaksystemet, dels et brud under tilbygningen og dels en forskudt samling under fliseterrassen. Selskabet har anerkendt skaderne som dækningsberettigende, og tvisten vedrører, om selskabet er berettiget til at foretage et fradrag på 80 % i erstatningen med henvisning til, at de beskadigede rør var værdiforringet på grund af slid og ælde.

Nævnet finder, at det følger med den fornødne klarhed af forsikringsbetingelserne, at der i henhold til punkt 233 - uanset ordlyden af punkt 231 - kan foretages fradrag i erstatningen for slid og ælde, såfremt det beskadigede er forringet med mere end 30 % af nyværdien.

Efter nævnets opfattelse må vilkåret i punkt 233 forstås således, at værdiforringelsesprocenten skal beregnes på grundlag af den samlede værdi af de bygningsdele, der blev beskadiget ved forsikringsbegivenheden, jf. herved Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2006, side 544 samt eksempelvis nævnets kendelse nr. 85.454.

Nævnet kan på baggrund af det oplyste om de glaserede lerrørs formodede alder og deres tilstand, da de blev blotlagt, ikke kritisere, at selskabet har lagt til grund, at de beskadigede rør på skadetidspunktet var værdiforringede som følge af slid og ælde med 80 %.

Nævnet lægger til grund, at der er tale om to uafhængige rørskader, der må betragtes som to separate forsikringsbegivenheder. Spørgsmålet om fradrag for værdiforringelse må derfor afgøres separat for hver af de to skader.

For så vidt angår rørskaden under fliseterrassen, blev ikke andre bygningsdele end selve røret udskiftet eller repareret ved udbedringsarbejdet. Eftersom værdiforringelsesprocenten for det beskadigede således var mere end 30 %, finder nævnet, at selskabet er berettiget til at foretage et fradrag i erstatningen for udbedringen af denne skade.

Dette fradrag kan efter praksis foretages i både materialeudgifter og arbejdsløn. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har foretaget et fradrag på 80 % i erstatningen for så vidt angår de poster i faktura af 31/12 2013, der vedrører rørskaden under fliseterrassen. Det er nævnets opfattelse, at arbejdet med at genopfylde udgravningshullet og retablere flisebelægningen på terrassen må anses for en del af udbedringen af rørskaden og ikke en del af tv-inspektionen, hvorfor selskabet er berettiget til at afskrive på udgiften hertil. Det, som klagerne har anført, findes således ikke at kunne føre til andet resultat.

For så vidt angår rørbruddet under tilbygningen, lægger nævnet til grund, at det blandt andet var nødvendigt at ophugge det eksisterende gulv samt gulvklinker i toilet og badeværelse og nedbryde badekarret, der ikke kunne genanvendes. Efter udbedringen af røret blev der støbt nyt gulv og lagt nye klinker.

I en sådan situation, hvor udbedringsarbejdet for en skade nødvendiggør nedbrydning af øvrige bygningsdele såsom betongulv og klinker, skal disse bygningsdele henregnes til det ved forsikringsbegivenheden beskadigede, når værdiforringelsesprocenten beregnes med henblik på fastslå, om der kan foretages afskrivning for slid og ælde.

Nævnet finder, at selskabet ikke har godtgjort, at de udskiftede bygningsdele i toilet og bad, bortset fra det beskadigede rør, var værdiforringede som følge af slid, ælde eller andre individuelle omstændigheder. Nævnet lægger herved vægt på det af parterne oplyste om alder mv. af bygningsdelene i badeværelset.

Nævnet finder herefter, at selskabet ikke har bevist, at værdiforringelsesprocenten samlet set kan fastsættes til mere end 30 % for så vidt angår bygningsdele vedrørende rørskaden under tilbygningen. Nævnet finder derfor, at selskabet ikke kan foretage fradrag

for værdiforringelse ved erstatningsopgørelsen for denne skade. Selskabet skal således yde fuld erstatning for de poster i faktura af 31/12 2013, der vedrører rørskaden under tilbygningen.

Nævnet bemærker afslutningsvis, at det ikke finder det bevist, at selskabet har afgivet vildledende oplysninger i forbindelse med forsikringens tegning.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Selskabet, Forsikrings-Aktieselskabet Alka, skal anerkende, at klagerne for så vidt angår rørskaden under tilbygningen har krav på erstatning uden fradrag for værdiforringelse. Erstatningen skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagerne får ikke medhold i øvrigt.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels